

Nágel Zsuzsanna: Parcellák között

- Juliska, hozd csak be nekem azt a kék füzetet az asztalfiókból!

- Erre gondolt, Papa?

- Erre, erre. Na ide figyelj. Ha én meghalok...

- Már megint kezdi, Papa?

- Nem kezdek semmit, a szentségit neki, figyelj már egy kicsit ide. Itt van benne ez a térkép a falu határáról, látod? Na, most szeretném, ha leírnád, amit mondok.

- Jól van, Papa, írom, mondja.

- Itt van ez a bevestagított terület, a régi szennyvíztisztító. Ez az én nevemen van, ezt tudod te is. Itt mellette, a 78-as számon, ez a Budai Janié, de olyan keskeny, hogy a Jani nem tud rámenni a kistraktorral se normálisan, hogy művelje. Ezért meg van vele beszélve, hogy én művelem az enyémmel egybe', cserébe ő meg azt műveli, ami a Hanzi faháza mellett van, mert az nekem nagyon messzi van. A Hanzi ad vizet a locsoláshoz cserébe a szénáért. Írod?

- Írom.

- De a Hanzi fia össze van veszve a Jani menyével, szóval ezt a parcellát lehet, hogy jövőre már nem akarja. Akkor viszont szólni kell a Vörös Tibinek, hogy ne adja oda a 72-est a szomszédjának bérbe, hanem inkább vegye hozzá ezt a részt is, és akkor megmarad neki egybe.

- Én ezt nem értem, Papa, minek ezt nekem írni?

- Mondom, Juliska, ha én már nem leszek, valakinek tudni kell, melyik föld kié és ki műveli akkor is, ha nincs róla papír.

Az öreg Fülöp bácsi nem tudta tovább mondani, egy köhögőroham megakadályozta, hogy tovább diktálja lányának, melyik parcellát milyen paktum illet. A papírok visszakerültek az asztalfiókba, Juliska idővel el is feledkezett róluk. Legközelebb már csak akkor vette kézbe a kék füzetet, amikor Fülöp bácsi halála után már képes volt arra, hogy kirámolja az öreg holmijait a házból.

A térképet csak most nézte meg alaposabban. Régi lap volt, nem ebből a századból való. A szélén kézzel írott szavak, amiket nem, vagy csak nehezen tudott elolvasni: *derékszíjból! Ötvösnek semmit! Ugarnak, túl meszes* -nem sokat értett belőlük. *Bár jobban figyeltem volna a Papára*, kívánta most magában és a paksamétát betette a táskájába.

Még azt se tudta pontosan, hogy hol van az ő földjük. Nem járt ott kislány kora óta, mikor is még muszáj volt a családdal együtt neki is zöldséget egyelni, kukoricát kapálni. Sose szerette. Neki nem a föld volt a kenye, hanem a könyvek, a versek. Legszívesebben egy fa alatt, vagy fa tetején töltötte volna azt a kevéske szabadidejét, amit az iskolaotthonos tanítás meghagyott neki, de nem tehetett, mert ott volt a föld. Aztán elkerült középiskolába, egy távoli városba, ahonnan egész asszonykora deléig ott is maradt. Akkorra már egyedül élt, a házasságát már senki előtt fel nem emlegette. Fia is a saját lábán állt, egészen Németországig vitte az. Ő pedig egyre kevésbé találta a helyét.

De aztán a Papa beteg lett, valakinek kellett vele törődni. Így az övéivel egyetértésben úgy döntött, hazaköltözik. Vett magának a szomszéd utca végén egy régi, de takaros parasztházat, amit nagy szeretettel csinosíttatott. Míg aztán a Papa -bár nem mondhatni, hogy váratlanul- meg nem halt.

Hazaérve kitette a füzetet az íróasztalra. Napokig csak kerülgette, de a látványa szűrt, mint az aszat a harisnyában. Végül aztán egy vasárnap reggelen újra kinyitotta.

Bár már nem volt fiatal, azért el tudott igazodni az élet dolgaiban annyira, amennyire csak a szükség megkívánta. Most is tudta, hogy a térkép tanulmányozásához jobb, ha a modern technikát hívja segítségül, ezért elővette laptopját és rákeresett a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben azokra a földre, amikről a hagyatéki eljárás során is bebizonyosodott, hogy a Papa jól mondta, az övék. Felvette az olvasószemüvegét és alaposabban is szemrevételezte a megsárgult lapot ide-oda forgatva.

Gyomra korgása figyelmeztette rá, hogy ugyancsak hosszan elmerült a parcellák és tulajdoni lapok nézegetésében. Gyorsan összeütött egy paprikás krumplit, de nem hagyta nyugodni a gondolat, hogy valamit kéne kezdeni a dirib-darab földrészekkel, csak rendbe kéne tetetni ezt az egész kutyavért. Maga sem tudta, mi értelme ezzel fáradni, de azzal győzködtte magát, hogy esetleg később majd jobb árat kaphatna érte, ha nem volna így elaprózva.

De hogy is lásson neki? Talán legegyszerűbb lenne a Budai Janiékhoz elmenni, az ő földjével kezdeni. *Még nincs késő, minek halogatnám? Elmegyek hozzájuk most!* – gondolta és már vette is a cipőjét. Faluhelyen jobb az ilyet személyesen intézni. Saját magát is meglepte ezt a hirtelen támadt lelkesedés.

Tudta, hol laknak Budaiék, hogyne tudta volna, kicsi ez a falu, mindenki ismert mindenkit. Még akkor is, ha ő évtizedekig távol élt innen, az öregek nem változtak, a fiatalok meg nem vágytak nagyon falura.

Bekopogott. Jancsi nyitott ajtót, aki osztálytársa volt az általánosban. Úgy látszik, az idő nem bánt velük túl szigorúan, mert rögtön felismerték egymást.

- Á, a Fülöp Julcsi! Gyere csak be! Mi szél hozott?

- Szia Jancsi. Édesapádhoz jöttem földügyben.

- Apuka már majdnem fél éve, hogy meghalt.

- Ne haragudj, nem tudtam. Sajnálom.

- Én is sajnálom a te papádat. Szóval mi járatban vagy? Milyen földügyről lenne szó? Háttha én is tudok segíteni.

Julcsi elővette a kék füzetet meg a térképet.

- Valahogy rendbe kéne tenni a dolgokat, Jancsi. Látod, szétszórva vannak a földek, amik a Papa nevén voltak, aztán itt vannak azok, amiket ő művelt, de papíron semmi köze hozzá, mint a tiétek is, és ugyanez vice versa, ami az övé, de nem ő műveli... rendbe kéne ezt tenni. De még azt sem tudom, hogyan kéne nekiállni.

- Én nem tudom, érdemes-e ebbe belevágni a fejszédet. Le kell kérned a tulajdoni lapokat, azokat átnézni, hogy kinek mennyi a tulajdoni hányada, milyen szolgáltatónak van szolgálmi

joga... Nézd meg például a 076/2-t, ennek véletlenül épp ki van nekem nyomtatva a tulajdoni lapja. A 076/3 az enyém, ezért kértem le a tullaniját, hátha jó vétel lenne. De először is van benne 17 tulajdonos, abból négyet ha ismerek, kettőről meg konkrétan tudom, hogy meghalt. Van rajta vízvezetéki szolgalmi jogon kívül végrehajtási jog, keretbiztosítéki jelzálogjog. Hát hogy az öreg istenbe' lehetne ezt megvenni? Még a tulajokat se tudnám felhajtani, ha nem is volna ez a rengeteg terhelés rajta! Tényleg ezzel akarod tölteni az idődet?

Julcsi teljesen letört. Nem gondolta volna, hogy ez ennyire bonyolult lehet, de hát mit tudott ő a földügyekről?

- Akkor nincs rá mód, hogy rendbe rakjuk?

- Én azt mondom, jól becsüld meg azt a papírt, amin összeírtad, melyik földdel hogyan van megegyezve, keresd meg azokat a gazdákat és folytasd úgy, ahogy a papád rádhagyta.

- Ne viccelj, Jancsi, nekem ehhez se kedvem, se tudásom.

- Az nagy kár. A földből mindig meg lehet élni, ha jól csinálja az ember. Éppenséggel eladhatod vagy bérbe is adhatod, de akkor nem sok hasznod lesz belőle, pláne nem a paktumos földekből.

Nem volt hosszú az út hazáig, de úgy érezte, köveket cipel magával azon a kis sétaúton. Azért ment Budaiékhoz, hogy megoldja a gondokat, nem azért, hogy újabbak jöjjenek hozzájuk. De mire hazaért, már nem gondolta, hogy meg akarna válni a földektől és nem is csak azért, amit Jancsi mondott neki. Sokkal inkább azt érezte, hogy ez az ő valódi öröksége, ez, amit több generációnyi Fülöp verejtéke öntözött, fáradsága gondozott... neki nincs joga ezt semmibe venni. Igenis bele kell ásnia magát a talajművelés, a vetés, műtrágyázás, betakarítás meg ki tudja még, mi minden fortélyába. Kitette a kék paksamétát és elővett egy üres lapot. Halkan maga elé suttogta:

- Mondja csak Papa, hogy legyen, segítsen nekem!